

ČERNODOLSKÝ ZPRAVODAJ

ČERNÝ DŮL - JARO/LÉTO 2022

1. číslo roku 2022

XVI. ročník

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTY MĚSTYSE

Vážení a milí spoluobčané, sousedi a přátelé,

ještě jsme se plně nevypořádali s následky dvouleté pandemie a jako by to nestačilo, koncem měsíce února se zhroutila iluze o mírovém životě v Evropě a nás všechny zasáhl útok Ruska na Ukrajinu.

Putinovo Rusko brutálně napadlo Ukrajinu a Evropa, včetně nás, se ocitla ve válce. Boje na Ukrajině jsou především bojem, ve kterém jde o životy a svobodu ukrajinského lidu. Nezapomínejme však na minulost a uvědomme si, že jde i o naši svobodu a na jak křehkých základech stojí fungování demokratického světa a jak snadno zranitelné jsou principy, které vyznáváme.

Od samého počátku tohoto konfliktu vyslovuji Ukrajině jednoznačnou podporu. Do České republiky postupně přichází desítky tisíc ukrajinských uprchlíků prchajících před smrtí a několik jich našlo otevřené dveře také v našem městyse. Ukrajina potřebuje i naši pomoc, a tak bych rád poděkoval všem, kteří se do této pomoci zapojili a zapojí jakoukoliv formou. Válka, doufejme, brzy skončí, ale s jejími následky se budeme bohužel vyrovnávat měsíce, nebo spíše roky. Nebude to jednoduché, ale jsem přesvědčen, že to společně zvládneme.

Vstoupili jsme do dalšího volebního roku, tentokrát půjde o volby komunální, které jsou pro dění a vývoj obcí možná jedny z nejdůležitějších, a je na každém z nás přispět k tomu tou správnou volbou. Termín komunálních voleb vyhlásil prezident na 23. a 24. září 2022.

Když jsem se v roce 2018 začal ucházet o post starosty, měl jsem poněkud jiné představy o průběhu nadcházejícího čtyřletého období, ale bohužel vlivem nedostatku finančních prostředků a ve stínu pandemie a války na Ukrajině vše podle

těchto představ neproběhlo. I přesto se mnohé podařilo dokončit a nově zrealizovat a hodně dalšího přinejmenším připravit pro realizaci v příštím volebním období. Za jeden z největších úspěchů považuji, že se nám podařilo připravit a schválit zásady jednání s investory, od čehož si slibuji příjem části finančních prostředků, které přispějí k rozvoji infrastruktury a občanské vybavenosti v městyse. Tento rozvoj je součástí postupu, jak zastavit ubývání obyvatel a společně s řešením otázky dostupného bydlení a nabídkou práce (na obojím intenzivně pracujeme) v budoucnu postupně docílit nárůstu počtu trvale bydlících občanů v městyse.

V současnosti je mi již jasné, že první volební období je pro každého starostu takovou školou života, kdy se musí důkladně seznámit s chodem úřadu, s řadou zákonných a legislativních postupů a osvojit si mnoho zkušeností, se kterými se většinou předtím nesetkal. Při tom všem hned od začátku a naplno řešit někdy malicherné, ale i závažné problémy, které každý den přicházejí. Teprve až v následujících letech, po tomto období učení a příprav, budou lépe vidět výsledky práce, která mi bohužel často připadá jako „běh na dlouhou trať“.

Další vydání zpravodaje bude až po zářijových komunálních volbách. Dovolte mi proto, abych poděkoval všem Vám, kdo se aktivně podílíte na dění v městyse za velmi dobře odvedenou práci při řešení a naplňování potřeb jeho občanů. Do dalších let přeji všem Černodolákům, Čistákům a Fořtákům mnoho zdraví a spokojenosti s žitím v těchto našich končinách.

Závěrem bych Vás po vynucené dvouleté odluce velmi rád pozval na již tradiční „Den Městysu“, který se bude konat 21. května 2022.

Všem Vám, obyvatelům městysu, přeji jménem svým, radních, zastupitelů a jménem všech zaměstnanců úřadu Městysu Černý Důl hodně štěstí, pevného zdraví a mnoho krásných jarních a letních dnů, plných sluníčka, pohody a klidu.

Váš Josef Pánek, starosta

PROVOZNÍ DOBA ÚŘADU MĚSTYSE ČERNÝ DŮL V ČERVENCI 2022

Městys Černý Důl s předstihem informuje o otevírací době úřadu městysu

v červenci 2022: - v době od 25. 7. 2022 do 29. 7. 2022 bude uzavřen
- od 1. 8. 2022 v běžném provozu.

Infocentrum a Muzeum podzemí Krkonoš bude mít v tuto dobu běžné otevírací hodiny.

SLOVO TAJEMNICE

Vážení občané, milí čtenáři,
zima se svou šedí, sněhem a mrazy, která své poslední momenty vlády ještě dávala jasně najevo, konečně předala pomyslné žezlo jarnímu období a nás čekají příznivější venkovní teploty a příliv zeleně.

Opět se začneme radovat z pobytu na slunci a mnozí z vás se pustí do zahradnických prací. V souvislosti s odpadem ze zahrad (tráva, listí, větve) připomínáme, že velkoobjemové kontejnery, sloužící pro odkládání bioodpadu, jsou rozestavěny na místech obvyklých, a zároveň prosíme, abyste tímto zahradním odpadem zbytečně neplnili domovní odpadové nádoby (popelnice).

Zároveň bychom chtěli požádat vlastníky nemovitostí (pozemků), aby o ně řádně pečovali (sekali minimálně 2x ročně), abychom tak eliminovali případné stížnosti, sousedské spory a nedorozumění. Předem děkujeme za spolupráci.

Pevně věříme, že v letošním roce se již konečně podaří zrealizovat tradiční kulturní akce, pořádané nejen městyssem, ale i spolky, přičemž kulturní prvenství v podobě plesu si nese Sbor dobrovolných hasičů Čistá.

Vítání občánků, které bylo loni kvůli nepříznivé situaci zrušeno, bychom chtěli uskutečnit v měsíci září

a šťastným rodičům narozených ratolestí srdečně gratulujeme. V září budou naši občané rovněž volit své zástupce do zastupitelstva městysse. Prezident republiky vyhlásil termín komunálních voleb na dny 23. - 24. 9. 2022.

Závěrem bych chtěla poděkovat všem pracovníkům technických služeb a dohodářům, zejména panu Jaroslavu Zlámalovi, kteří i přes komplikace bravurně zvládli náročnou zimní sezónu.

Vážení občané, Úřad městysse Černý Důl vám přeje příjemné prožití svátku jara, hodně slunce a úsměvů na tváři.

*Lucie Pieschelová
tajemnice ÚM*

VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ 2022

Vážení, ani letos tomu nebude jinak a opět nás čekají volby. Těmi letošními jsou volby do zastupitelstev obcí, které se budou konat **23. 9. - 24. 9. 2022**. Jak je již dobrým zvykem, Úřad městysse Černý Důl zajistí pro voliče dva volební okrsky. První volební okrsek bude v Černém Dole (klub důchodců) a druhý volební okrsek bude zajištěn v Čisté v tělocvičně.

S volbami je spojeno i jmenování členů volební komise. Pokud by měl někdo z vás zájem stát se členem volební

komise, zastavte se na podatelně Úřadu městysse Černý Důl, nebo se můžete přihlásit telefonicky (tel. 499 435 164).

Jako člen volební komise musíte splňovat zákonné podmínky:

- Osoba, která chce být členem, musí dosáhnout 18 let minimálně v den složení slibu. Slib se skládá zpravidla na prvním zasedání okrskové volební komise.
- Člen komise musí být státní občan ČR.

Všem případným zájemcům předem velmi děkuji.

Tímto bych chtěla apelovat na vás, na občany, abyste k letošním volbám do zastupitelstev obcí dorazili v co největším počtu a dali svůj hlas svému kandidátovi. Vaše hlasy rozhodnou o tom, kdo na další čtyřleté období usedne do řad zastupitelů a kdo vás bude zastupovat navenek.

*Michaela Hošková
odborný referent ÚM Černý Důl*

HŘBITOV VE FOŘTĚ

Zvláštní poděkování patří panu Liboru Koulovi a Radku Jindříškovi, za přemístění stojanu na vodu, sloužícího návštěvníkům hřbitova na zalévání hrobů, do uzavřeného prostoru hřbitova ve Fořtě. K přesunu přípojky došlo kvůli vysokému nárůstu černého odběru vody pro soukromé účely (někteří obyvatelé si pravidelně v tomto místě myli automobily).

Lucie Pieschelová, tajemnice ÚM

Původní místo

Nové umístění

OBNOVA VOZOVÉHO PARKU TECHNICKÝCH SLUŽEB

Městysi Černý Důl se v letošním roce podařilo zakoupit nový vůz pro potřeby technických služeb. Tímto děkujeme panu Danielu Diblíčkovi za pomoc při pořízení vozu a novému automobilu přejeme spoustu šťastně ujetých kilometrů.

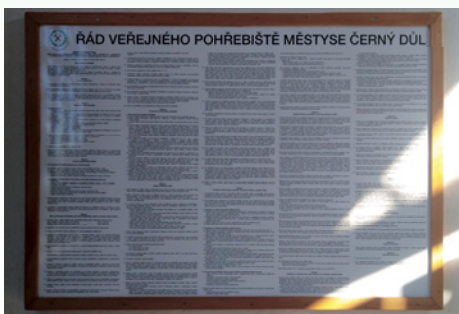
Lucie Pieschelová, tajemnice ÚM

NOVÉ VITRÍNY NA HŘBITOVECH

Chtěla bych vás informovat o tom, že na hřbitově v Černém Dole i ve Fořtu jsou nainstalované vitríny. Do těchto vitrín je možné vložit propagační i informační letáky týkající se kamenictví, oprav náhrobních kamenů, urnových hrobů apod. V případě zájmu o vyvěšení takového letáku se obraťte na Úřad městyse Černý Důl.

Dále bych vás chtěla požádat, abyste dodržovali na hřbitovech pořádek a řídili se pohřebním řádem, který je v Černém Dole umístěn v kapli hned u vstupu po levé straně a ve Fořtu na cihlové zdi vlevo u vstupu na hřbitov.

*Michaela Hošková
odborný referent ÚMČD*

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

V období od 1. prosince 2021 do 20. dubna 2022 se u nás v městysi narodily tyto děti:

- v lednu Sophie Šariská
- v únoru Barbora Filipčíková

*Vítáme vás pěkně mezi námi
a přejeme hodně štěstí do života!*

Ve sledovaném období se 5 osob přistěhovalo (2x Černý Důl, 1x Čistá, 2x Fořt), odstěhovala se 1 osoba z Fořtu.

Bohužel navždy nás opustili tito naši spoluobčané:

- v prosinci
pan Vladimír Opočenský
z Černého Dolu
- v lednu
paní Anděla Houdková z Čisté
pan Bedřich Krátký z Černého Dolu
- v březnu
pan Jaroslav Zavadil z Čisté
pan Jiří Kynčl z Černého Dolu
pan Vladimír Vít z Černého Dolu

*Upřímnou soustrast pozůstalým
rodinám, přátelům a blízkým.*

Karolina Boková

PODÍLEJTE SE NA OBSAHU NAŠEHO ZPRAVODAJE!

Milí Fořtáci, Čistáci a Černodoláci,
budu velmi ráda, pokud mi budete poskytovat své příspěvky do našeho zpravodaje. Můžeme tak docílit toho, že bude pestřejší.

Jedinou podmínkou je, aby byl text podepsaný. S gramatikou či slohem si nedělejte hlavu, na to máme lidi. Pokud snad s počítačem moc nekomarádíte, nevadí, Váš rukopis ráda přepíšu. Námětem pro Váš příspěvek může být v podstatě cokoli - něco, co Vás trápí, nebo co Vás potěšilo, nějaké poděkování (chvála není nikdy dost), jubileum, zajímavý nálezy, akce, kterou jste pořádali, nebezpečná situace, prostě cokoli, co se týká Fořtu, Čisté a Černého Dolu.

*Karolina Boková
tel. 731 179 682
infocentrum@lanov.cz*

VYJASNĚNÍ OKOLO CYKLOSTEZKY

Vážení občané městyse, v poslední době se ke mně z Černého Dolu i z Lánova dostávají zkrácené zvěsti týkající se plánované cyklostezky mezi Lánovem a Čistou, a to v tom smyslu, že Lánov nechá Černý Důl na holičkách a ve výstavbě cyklostezky se proto nebude pokračovat. Chtěla bych to na stránkách vašeho zpravodaje uvést na pravou míru. Obec Lánov plánovala cyklostezku již dlouhou dobu a pokoušela se o dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI) několikrát, bohužel jsme uspěli až minulý rok. Z důvodu změny v dotacích Královéhradeckého kraje jsme museli nakonec cyklostezku jako celek rozdělit do tří samostatných částí podle katastrů s tím, že o dotace se musí pokoušet každá obec samostatně. Obec Lánov nechala vypracovat projektovou dokumentaci až do Čisté na křižovatku, to znamená i pro Obec Dolní Lánov (lokalita Kovářov)

a Městys Černý Důl. Stavět ale může Lánov pouze na svém katastru, což je zhruba po kravíně na Kovářově. Protože jsme si však my tři starostové (Rojtová, Šimůnek, Pánek) vědomi potřeby zrealizovat cyklostezku celou, hlavně kvůli bezpečnosti na silnici I. třídy, usilujeme o to, aby stavba pokračovala dál. Proto jsem oslovila Svazek obcí Horní Labe, konkrétně paní Kněžourovou, která má dotace na starosti a velmi zdatně je ovládá, aby zejména Dolnímu Lánovu a Černému Dolu pomohla získat na cyklostezku dotace jak z Královéhradeckého kraje, tak ze SFDI. Dle mého názoru jsme zkušenějšího člověka v oblasti dotací mohli jen těžko najít.

Tím vším jsem chtěla jen vysvětlit, že Obec Lánov má opravdu zájem o to, aby cyklostezka pokračovala a nekončila v polích uprostřed.

Přeji vám krásné dny.

Eliška Rojtová, starostka Lánova

ZŠ A MŠ ČERNÝ DŮL

Milí čtenáři,

opět je zde pár řádků o naší – vaší škole. Tentokrát malý přehled toho, co se u nás za poslední měsíce událo.

Nejžhavějším - nejen školním - tématem uplynulých měsíců bylo onemocnění Covid. S velkou úlevou jsme přijali zrušení dosavadních opatření a těšili se na běžný chod školy a výuky. Bohužel události posledních dní přinesly nové a podle nás ještě závažnější téma – přijetí dětí z Ukrajiny. Při plánování, jak se k situaci můžeme postavit, jsme vycházeli z toho, že jsme malá škola, máme nedostatečné prostory pro vytvoření dalších skupin dětí a také omezené personální a finanční možnosti. Prioritou pro nás i nadále musí zůstat kvalitní vzdělávání „našich“ dětí.

Momentálně máme v mateřské škole 2 ukrajinské děti. Je to nová situace jak pro nás pedagogy, tak pro samotné děti, a proto se snažíme co nejlépe děti adaptovat na nové prostředí. K adaptaci používáme ukrajinský slovníček, známé hry. Ostatní děti je přijaly mezi sebe bez problémů. Tato změna nijak nezasáhla do zajetých systémů.

V základní škole je v tuto chvíli 5 žáků. Se svolením zřizovatele jsme je vybavili základními pomůckami. Žáci jsou zařazeni do ročníku podle věku. Třídní učitelé věnují nejprve čas seznámení

s prostředím a spolužáky. Děje se tak prostřednictvím hodin etické výchovy, kdy děti hrají různé hry zaměřené na poznávání se navzájem. Dále bylo nutné promyslet způsob, jak nově příchozí děti zapojit do výuky. Ve všech předmětech kromě českého jazyka jsou zcela integrováni do výuky, samozřejmě s individuálním přístupem. Výuka českého jazyka je individualizovaná a k výuce se přistupuje jako k výuce cizího jazyka. Žáci se učí česká slovíčka, fráze, popis situací a podobně. Tato nová situace klade velké nároky na učitele, zejména příprava jednotlivých hodin vyžaduje mnohem více času. K vzájemnému porozumění používáme písemné a hlasové překladače. Nutno říct, že noví žáci jsou velmi snaživí a den ze dne lépe a lépe rozumí mluvenému českému jazyku. Je to těžká situace, ale věříme, že obě strany dokáže i obohatit.

V mateřské i v základní škole pracují asistenti pedagoga. Jejich prací je asistovat při úkonech a výuce dětem, které mají specifické vzdělávací potřeby. Práce v mateřské škole zahrnuje pomoc při učení se nových věcí, pomoc při oblékání, doprovod při procházkách a další. V základní škole asistent pomáhá

vyučujícímu učiteli podle potřeby ve třídě – dohlíží na vztahy mezi dětmi, doučuje žáky, kteří to potřebují, vede výuku podle instrukcí učitele, procvičuje učivo s vybranými dětmi. Nutno vyzdvihnout jejich neocenitelnou pomoc, když onemocní některý z kolegů.

Nejnovější událostí byl zápis do 1. ročníku základní školy. Po dvou koronatech proběhl 5. dubna opět prezenční zápis dětí do 1. třídy. Letos byl uspořádán netradiční formou. Děti se s rodiči sešli ve škole všichni společně ve stejný čas. Přivítal je Velký Plyšový Medvěd, který se stal jejich průvodcem, a zadával úkoly, které děti plnily. Prošli s ním všechny učebny naší školy. Budoucí školáci se seznámili s paními učitelkami, sami se představili, poznávali písmenka, počítali, cvičili, zpívali, malovali. Na závěr dostali drobné dárečky, které pro ně vyrobili žáci školy. Díky hromadnému setkání se vytvořila velmi příjemná a uvolněná atmosféra a dětem se ani nechtělo domů. Těšíme se na společná setkávání se všemi 10 přihlášenými dětmi v příštím školním roce. V mateřské škole bude probíhat zápis 5. května.

Tento školní rok se díky uvolněným opatřením mohla naplno rozjet také projektová výuka.

V celoroční družinové hře „Cesta za pokladem“ jsme se v lednu seznamovali se životem v Himálaji, měli jsme cestu s úkoly za yettim. V únoru nás čekalo téma vesmír. Pokus se sopkou se nám vydařil. V březnu jsme probádali život hmyzáků. Jsme zapojeni do projektu Recyklohraní, plnili jsme úkoly zaměřené na ekologii a vytvořili jsme si deskovou hru. Jestli máte doma nefunkční malé elektrospotřebiče, baterie, prosíme, doneste je do školy.

V naší školce nás tento rok provází celoroční projekty „Rok s Krtkem“ a „Jógové pohádky“. Rodiče se do projektů zapojují, jezdí s dětmi na výlety a všechny zážitky zapisují do Krtečkova deníku. Děti se naučily základní jógové cviky. Předškolní děti se v rámci stimulačního programu Maxík

ZŠ A MŠ ČERNÝ DŮL

pilně připravují na nástup do školy. V lednu jsme se zúčastnili lyžařského kurzu v Černém Dole, který jsme ukončili závodem ve slalomu. Také nás navštívily studentky ze zdravotnické školy, které nám vysvětlily, jak máme pečovat o své tělo a zdraví. Měsíc březen jsme zakončili masopustním průvodem do Černého Dolu a karnevalovými hrátkami v mateřské školce. Společně jsme uspali Paní Zimu a přivítali jaro. Povídali jsme si o Velikonocích a zdobili vajíčka. V naší školce probíhaly jarní dílničky, kde si děti společně s rodiči vytvořily mnoho výrobků s jarní tematikou. V dubnu proběhla akce na Den země, kdy jsme uklidili okolí Černého dolu, a také nás čeká čarodějnické opékání buřtů.

Ve škole se pravidelně jednou týdně v měsíci věnujeme projektům. Školní projekty přináší žákům nové vědomosti, rozvíjejí jejich kreativitu. Učí děti samostatně objevovat a posilují dovednosti v oblasti komunikace a práce ve skupině. V rámci projektu pracují děti ve skupinách, které tvoří žáci různého věku. Každý má ve skupině své místo a řeší úkoly odpovídající svému věku a svým schopnostem. Projektové vyučování je zařazeno do jednoho týdne v měsíci. V tomto školním roce děti zpracovávaly projekty na téma domácí mazlíčci, Praha, finanční gramotnost, olympijské hry a měsíc knihy. Na začátku projektového týdne jsou žáci seznámeni

s tématem a cílem, na kterém pracují každý den. Získávají nové informace z nabídnutých materiálů (knihy, internet), obohacují je o svoje osobní zkušenosti a názory na dané téma. Učí se vyhledávat, zpracovávat a prezentovat nové informace i výsledky své práce. Seznamují se s novými místy i lidmi, kteří se daným tématům věnují. V letošním školním roce nás ještě čekají projekty na téma dopravní výchova a Krkonoše. Právě nyní se pečlivě chystáme na oslavy Dne městyse v květnu a plánujeme školní výlety.

Chtěla bych také poděkovat zaměstnancům technických služeb městyse. Ti nám pokáceli staré stromy na zahradě školy, vše odvozili a pozemek pečlivě uklidili. Děkuje.

Více o projektech a životě ve škole se dozvíte na našich webových stránkách nebo FB.

Přejeme pěkné dny

*Za všechny zaměstnance napsala
Mgr. Naděžda Bachtíková, ředitelka školy*

VRÁTÍ SE K NÁM JASONŇ?

Český svaz ochránců přírody v Hradci Králové zažádal na podzim 2021 Správu KRNP o souhlas s vypouštěním zvláště chráněného živočicha ve vápencových lomech v Černém Dole v rámci projektu LifeApollo2020. Jedná se o vymizelého motýla jasoně červenookého, původní druh Krkonoše a jejich podhůří, doložený zde ještě v 50. letech 20. století. Nejblíže jeho autochtonní populace se vyskytuje až ve slovenských Bílých Karpatech.

Jeho repatriaci má podpořit mimo jiné výsadba původních rostlin (určité druhy rozchodníků), jimiž se budou housenky živit, výřez náletových dřevin (až 3 ha)

a udržování těchto ploch (celkový vhodný biotop by tak měl mít cca 9 ha). V žádosti ochránců byl i lom v Horním Lánově, ten ale nesplňoval potřebné podmínky – na většině jeho plochy se dosud těží a z větší části jej obklopují dospělé lesní porosty.

Vzhledem k nepříznivému stavu většiny středoevropských populací jasoně se budou vysazovat pouze jedinci odchovaní v zajetí, a to jak dospělci, tak i housenky a vajíčka. Pětiletý projekt bude samozřejmě průběžně dokumentován a monitorován.

Vytvoření stabilní populace jasoně je velmi nejisté. Například u podobného pokusu v polském Pieninském národním parku došlo po 13 letech úspěšného růstu populace k jejímu propadu. Autoři projektu jsou si vědomi slabých míst při obnovování populace těchto motýlů, navíc ne všechna jsou člověkem ovlivnitelná (např. nepřízeň počasí, nebo parazité). Přesto ale tento pokus o navrácení tak krásného motýla smysl má a snad ne jen já budu všem zúčastněným držet palce!

*Podle předmětného rozhodnutí
Správy KRNP připravila Karolina Boková.*

MOJE POTKÁVÁNÍ S VLÁDOU

Původně jsem tuhle vzpomínku chtěla napsat jako svoje rozloučení, kterého jsem se nemohla zúčastnit. Po rozhovoru s Danou a Karolinou Bokovými to měla být i vzpomínka na člověka, který se aktivně účastnil života v obci a významně ho ovlivnil a obecně měl, jak se říká, velmi široký záběr. Zkrátka zanechal tu velmi významnou stopu. A po účasti na vzpomínkovém večeru k uctění jeho památky, který se konal na Velký pátek v restauraci Pošta v Černém Dole a kterou zorganizovali jeho kamarádi, jsem si řekla, že prostě zavzpomínám na to, jak jsem ho ve svém životě potkávala a viděla já. A je na vás posoudit, jestli je tam i to ostatní, co tam být mělo původně.

Začnu tím Velkým pátkem, kdy jsem si šla poslechnout vzpomínky druhých, popovídat se známými a dotvořit obrázek Vládi. A odcházela jsem se zmatkem v hlavě a spoustou otázek. A trvalo mi dost dlouho, než jsem si ujasnila, co vlastně napsat. A nedokázala jsem to napsat krátké, vzpomínek bylo moc. A tak místo pár řádků na rozloučenou vznikl tento článek. Snad vás nebude nudit a třeba se dozvíte i něco nového.

Nepřekvapilo mě, že je restaurace plná, ale to, že tu „rodilí Černodoláci“ jsou v menšině. Kamarádi z Horské služby, kde byl dlouhodobým členem, bratr se sestrou, a ještě tři čtyři další. Všichni ostatní byli „náplavy“. V tom dobrém slova smyslu. Mají tu chalupy, žijí tu s námi spousty let, lyžovali na „Šušmaňáku“, chodili na plesy do kina a s Vládou toho zažili tolik, že o tom mnohý soused nemá ani tušení. Ale nevyrostli tu, neznali ho od svého útlého dětství, jejich vzpomínky začínají až v určitý dospělácký okamžik. A tady jsem si uvědomila, že moje vzpomínky jsou jiné. Nejen proto, že jsou starší, ale

Ze vzpomínkového setkání v hotelu Pošta 15. 4. 2022 (foto Boris Alexander).

i proto, že jsem ho potkávala jinde a jinak než ti, co tu byli. A tak se o některé z nich s vámi podělím.

Když se řekne Vladimír Vít, každý si představíme něco jiného, ale všichni určitě nevynecháme ve svých představách jeho kresby, obrazy

a obrázky. Kde se ale vzal vztah k výtvarnému umění u kluka z hor, který hory miloval asi nejvíc ze všeho, celý život se po nich pohyboval a hodně jim rozuměl? Nevím, jen si myslím, že tuším. Pamatuji si totiž jeho tatínka, i když jen matně, je to dávná vzpomínka. Měl taky rád obrázky. Vysoký štíhlý pán (To jsou ostatně všichni od Vítů. Jak říká sestra Alena, mají to po kaka. Škoda, že to jejich maminka neřekla té mojí, když spolu sušily seno na horských loukách. Mohla jsem být taky vyšší.) – ze kterého vyzařovala důstojnost a noblesa. To po něm Vláška taky zdědil. Pamatuji si ho dobře, protože mě od útlého dětství

Jedno z kontrolních razítek z Krakonošovy stovky, navržené Vladimírem Vítem r. 1983.

fotil při každé slavnostnější příležitosti, dokud to nenaučil mého tatínka. A ještě jedny obrázky měl pan Vít senior rád – ty v kině. Byl tam totiž promítačem a štafetu po něm převzal, hádejte kdo? No můj táta. V kině, které tu po válce obnovil můj dědeček. Zvláštní shoda nebo náhoda? A není poslední. Ale zpátky k Vlášdovi.

První moje větší vzpomínka na Vladimíra se váže k roku 1968, tehdy v srpnu rozhodně nestál stranou a v dalších letech s tím měl trochu problém. A tak své síly nasměroval ke svým obrázkům a kultuře. Vzpomínám na páteční večery v předsálí kina, kde se konaly zajímavé besedy, které

Ze vzpomínkového setkání v hotelu Pošta 15. 4. 2022 (foto Karolina Boková).

MOJE POTKÁVÁNÍ S VLÁDOU

Maškarní rej na Hřbitáku - Vladimír Vít coby Krakonoš (foto poskytl Václav Havlas).

pokračovaly volnou zábavou a za nimiž stál Vláda spolu s Boženkou Sedláčkovou – dvě dobré duše tehdejší Osvětové besedy. Vymysleli i další akce, především vítání Krakonoše s maškarním rejem na Hřbitáku, a Krakonoš byl pochopitelně Vláda. Byl výborný lyžař, takže členství v Horské službě ho nemohlo minout, vyskytoval se v pozadí všech závodů v zimních sportech, které se tu tehdy pořádaly, znovu se oženil, postavil dům, i když možná trochu pomaleji, než bylo tehdy zvykem, a začal publikovat kreslené vtipy. Dost mu jich vycházelo v časopise Krkonoše. A to byl moment, kdy jsme se začali potkávat na blízko. Moc ráda na tu dobu vzpomínám. Já byla sice v Pardubicích, ale víkendy jsem trávila doma a vyrážela na kopce. V zimě na lyže, v létě jako dobrovolný strážce KRNPu. A ty naše hory nás mnohokrát svedly dohromady. Ať už obrazně nebo skutečně. Krkonošský národní park měl tehdy sedm naučných stezek, ale všichni, kdo se tu toulali, znali i tu osmou – „Po krkonošských hospodách“. Mezi takřka pravidelné zastávky patřil bufet U dvou sův na Kolínské boudě, bufet U Oty na Černé hoře, chata Slovanka a mnoho dalších. A tam všude se krnapáci potkávali s hochy od Horské služby, zvláště když měli společné kamarády. A já s Vládou jednoho měla. Takového, na jakého se nezapomíná a který v životě nás

obou hrál hodně významnou roli, i když samozřejmě u každého jinak. Byl to Pepa Jareš, zástupce šéfredaktora časopisu Krkonoše. V jeho kanceláři, v prvním patře vrchlabského kláštera, jsme se několikrát náhodně sešli. Občas se přidal i František Janalík, tehdejší šéfredaktor časopisu, a já poslouchala neformální pracovní porady, kdy se řešilo, které obrázky se otisknou, jaká témata zpracují, a vznikaly i nápady na články jako byl ten, který vyšel v Krkonoších č. 4 z roku 1980, kde psal Vláda o sobě. Ale daleko častěji chlapi řešili, kde

nastoupí svoji cestu z Vrchlabí domů. I když naprosto upřímně - nechápala jsem, proč to řeší, protože stejně vždycky začali ve Sklípku. Ostatně o tom svědčí výzdoba Sklípku, kterou tu najdete dosud. Další zastávku měli na Poště v Černém Dole, kde se mezi dvěma autobusy do Trutnova dala stihnout 2 – 3 piva. To měli rádi všichni zúčastnění, kteří dojížděli za prací do Vrchlabí a bydleli na trase. Několikrát jsem byla přizvána taky, i když pivo nepiju. Anebo právě proto, protože setkání se občas protáhlo a byl potřeba střízlivý „taxikář“. Dodnes nechápu, proč mi táta tehdy auto půjčoval. Asi proto, že všechny ty „kluky“ měl rád, včetně Vládi. Normálně mi ho totiž nepůjčil, ale na rozvoz téhle party vždycky. A tady Vláda většinou litoval, že nemůže pokračovat, protože naše 1000 nebyla nafukovací. Pak jsme se na čas zase vzdálili. Pepa si odskočil na pár let do jedné z redakcí v Praze, než se do Krkonoše zase vrátil, já dostudovala, porodila a začala pracovat v Hostinném a Vládu skoro neviděla. S jednou výjimkou. To když mě Horská služba zachraňovala 7. 3. 1982 na Šušmaňáku, kde jsem se tak trochu zpřerážela a on celé akci velel. To jsem v tu chvíli ale moc nevnímala. A pak jsem z Hostinného přešla do TOSu Vrchlabí, kde pracoval i Vláda. A než jsem se stihla rozkouskat, už mě vytáhl na zimní olympiádu pracovníků TOSu Rakovník.

Pan Vít s klubem důchodců (foto poskytla Irena Rücková).

MOJE POTKÁVÁNÍ S VLÁDOU

Připijím na zdraví všech lidí dobré vůle s výjimkou Janaty, Kociána, Hlaváče, Hlouška, Mrkvy, Rolčíka, Peukra, Kouta, Zlámala, Kirchnera...

Vtip kreslený Vladimírem Vítém pro časopis Krkonoše.

Vůbec ho neodradila vzpomínka na moje lyžařské umění, které skončilo onou záchrannou akcí. No kamarádi říkali, že byl věčný optimista. Takže vysoké hory v Evropě jsem s ním nedobývala, jako oni, ale tanvaldský Špičák jsme zvládli. A byla to jízda! :-) Vrátil se i Pepa, a tak jsme se zase občas u něj potkali, občas někde na horách nebo na Poště. A to už byly za dveřmi velké změny. Přišla revoluce, já se vdala, z TOSu odešla na další mateřskou dovolenou, Vláďa odešel pracovat na KRNP, kde byli s Pepou, ale ne dlouho. Pepa nás opustil a odešel tam, odkud není návratu, a najednou byl Vláďa starostou. Trochu mě to překvapilo, protože já ho vždycky viděla spíš jako bohéma, milujícího hory, než jako politika, ale dokázal po sobě zanechat výraznou stopu i jako starosta. Připomenu jen některé počiny z dob jeho starostování. Nová hasičárna, významné opravy ZŠ a MŠ, opravený kamenný most, opravené kapličky, výměna zeleně na náměstí, asfaltová silnice nad Miletou, rekonstrukce osvětlení na náměstí a na Cvrkalově, oprava soch a pomníků v obci, nové autobusové zastávky, přečerpávací stanice do čističky odpadních vod, terénní úpravy v kempu a je toho mnohem víc. A právě v kempu jsem se s ním párkrát sešla v době, než ze zdravotních důvodů odešel

do invalidního důchodu. A proto vím, že byl i zodpovědný starosta. Začínal v době, kdy tu vládl ještě porevoluční chaos, vše bylo nové, chyběly zkušenosti a mnohé obce udělaly spoustu chyb a zadlužily se na dlouhá léta. A toho se Vláďa opravdu bál. Mnohokrát mi říkal: „Víš, já bych nerad, aby Černý Důl dopadl jako Rokytnice nad Jizerou“. A tak pokud jste mu snad někdy vyčítali přílišnou opatrnost, vězte, že měl na mysli především dobro obce, kde vyrostl a kterou měl hodně rád. Myslím, že i proto funkci starosty přijal a že se těch osm let, kdy funkci vykonával, na jeho zdraví hodně podepsalo. Přece jen si pořád myslím, že byl duší spíš umělec, bohém a milovník hor. V těchto rolích mu bylo nejlépe. Ale veřejný život neopustil ani v důchodu. Převzal vedení kroniky po Božence Sedláčkové. A teď jsem byla oslovena já. Další náhoda? Nevím. Víím jen, že v době, kdy jsem tak trochu kývla, jsem ještě doufala, že mi stihne nějaké zkušenosti předat, protože s Boženkou nasadili laťku hodně vysoko. Zkusím to nezkazit. Chodili jsme si k němu půjčovat knihy, pravidelně zasedal jako člen volebních komisí, v roce 2011 namaloval 14 zastavené křížové cesty u kostela v Černém Dole, byl dlouholetým redaktorem tohoto Zpravodaje, obnovoval nápisy na pomnících. Další náhoda, že jsem si to zkusila loni v létě i já, aniž bych věděla, že to někdy dělal? A to ani nemluví o tom, že když jsme jednou s Pepou skončili u Vítů v obýváku, objevila jsem tam historickou židli, úplně stejnou jako byly další tři v mém studentském pokoji! Cestoval

Oprava kapličky u lomu v říjnu 1999 - zleva Jaroslav Richtr a Vladimír Vít s nezbytnou dýmkou.

s přívěsem po republice a dál chodil po kopcích na své oblíbené procházky. Vždyť jsem ho na těch svých potkávala ještě začátkem tohoto roku a netušila, že se jeho životní příběh chýlí ke konci. Je toho ještě mnohem víc, co mě napadá v souvislosti s Vladimírem a jeho rodinou, ale na všechno tu místo není a něco je třeba si také nechat pro sebe. Co tedy napsat na závěr? Snad toto:

Na Dni městyse (foto poskytl Iva Augustinová).

Milý Vláďo, jsi tam, kam my ještě nevidíme, ale věříme, že je ti tam dobře, znovu si s Pepou užívejte pivo, které jsi měl tak rád, s kterým jsi zachraňoval kamarády na vašich výpravách a závodech a kterému jsi nakreslil etiketu, na níž výjimečně nejsi Krakonošem ty, ale tvůj bratr Jaromír. Jen nevím, proč jsi mně osobně tenhle fakt s potutelným úsměvem vždy popíral? A my, kteří jsme tě na své cestě životem měli to štěstí a čest potkat, na tebe budeme s láskou a úsměvem vzpomínat. A je nás opravdu hodně, protože jsi tu zanechal hluboké stopy v mnoha oblastech. A v době, kdy vyjde tento Zpravodaj, si tě připomeneme již třetí výstavou tvých obrazů v místním muzeu a určitě na tebe vzpomene i na Dni městyse, kde jsi nás tradičně vítal jako Krakonoš a na jehož přípravách jsi se také podílel.

Čest tvůj památce!

Magda Vaňátková

SPOLEK PRO KOSTEL FOŘT

Jsme součástí kulturně společenských akcí městyse Černý Důl, úzce spolupracujeme při plánování, nasloucháme myšlenkám, které se snažíme postupně realizovat.

9. 7. 2022 chystáme velký úklid a zdobení kostela a zevrubnější ošetření lavic. Rádi přivítáme jakoukoli vaši pomoc.

16. 7. 2022 je naplánováno slavnostní odhalení restaurovaného oltářního obrazu, doplněné přednáškou, promítáním a zakončené koncertem skupiny Gorale – Čechomor revival, na které se moc těšíme. Po domluvě s kapelou, která se přijede podívat a obhlédnout prostory, ještě zvážíme, zda se koncert bude konat ve vnitřních prostorách kostela nebo venku.

Na podzim se budeme moc těšit na dlouho odkládaný koncert manželů Mrázkových.

No a samozřejmě nás čeká také oblíbený vánoční koncert (17. 12.), kde vystoupí místní škola a Jizeran Semily, a Betlémské světlo v závěru roku (24. 12.).

Městys podal žádost o zařazení našeho kostela do Programu záchran architektonického dědictví v roce 2022. Žádost pro letošek bohužel nebyla zařazena. Snad příští rok.

V procesu je také restaurování dvou velkých soch andělů – světloonošů, kteří stáli po stranách hlavního oltáře.

Jdeme s dobou, a proto chystáme i založení facebookové stránky fořteckého kostela a výrobu informačního panelu před kostel.

Stále také platí, že vítáme každého nového člena, protože opravdu platí rčení o „práci jako na kostele“ ☺ A více hlav, víc ví!

O našich akcích vás budeme samozřejmě průběžně podrobněji informovat.

Za SKF Roman Skřehot, předseda

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

I když pomalu oblékáme plavky a chytáme paprsky sluníčka, které na čas obarví naši pleť, ráda bych se ještě vrátila do zimního času, kdy náš Spolek pro kostel Fořt opět rozdával klid a předvánoční pohodu v podobě Betlémského světla.

Troufám si říct, že jde už o tradici, která se těší velké účasti a je velmi oblíbená u různých věkových skupin. Někdo v ní našel klid, který byl s vánočními svátky vždy spojen, někdo ji bere jako příležitost k setkání s přáteli a někdo jako osobní výzvu, zda přinese plamínek až domů, nebo se pro něj 3x bude muset vrátit :o) Děti s radostí loví ohýnek do svých přinesených luceren a sřeží ho možná až do pozdních večerních hodin, kdy právě on je součástí nejen sváteční večere, ale také rozbalování dárků, na které se „havlantí“ těší.

Děkujeme za Vaši účast, která nám vždy připomene, že náš Spolek má smysl.

Monika Snopová, člen Spolku

Ač přišlo, přišlo velké množství lidí, známých i neznámých. Někdo si dal svařák, jiný ohřátý mošt či trochu cukroví. Ze všech stran přišla vánoční přání a atmosféra byla bezvadná.

Moc děkujeme všem, kteří přišli, bez Vás všech by to nemělo smysl. Také děkujeme za Vaše štědré dary. Opravdu si toho ceníme.

Karolina Boková, člen Spolku

NAPSALI O NÁS KDYSI

Před 34 lety uveřejnili v měsíčníku Krkonoše č. 10/88 v rámci rubriky Na každém šprochu... tuto zajímavou zprávičku:

„Krkonošské vápence se budou těžit i nadále. Nákladem téměř 650 milionů vybudují Cementárny a vápenky Prachovice významnou průmyslovou stavbu. Z vápencového lomu v Horním Lánově bude surovina lanovkou dopravována do závodu v Kunčicích, kde budou také vystavěny další bytové jednotky a rozšířeno nádraží. Provoz a objekty v Černém Dole budou zlikvidovány. Nová stavba umožní podstatně zvýšit výrobu jemně mletého dolomitického vápence, přitom instalací účinného odpařovacího zařízení dojde k výraznému snížení emisí. Stavba má být zahájena v roce 1990, ukončena roku 1993.“

Porovnání se skutečností je zajímavé.

Karolina Boková

JOSEF MALKOVSKÝ - MÉ PAMĚTI

MÉ PAMĚTI

Paměti z r. 2011 pana Josefa Malkovského (ročník 1933, z domu čp. 57 v Čisté)

(Redakčně zkráceno a vybrány spíše ty části, které se týkají naší obce.)

Doma u rodičů v Čisté jsme (koncem 50. let) řešili problém, co s hospodářstvím. Tátovi vrátili přihlášku do družstva, a že bude nucen celý příděl, co dostal, dát do družstva zadarmo. Rozhodli jsme se, že ještě příští rok na tom budeme dělat, ale v roce 1960 ať si to vezmou. ...

Rodičům v Čisté se také změnila situace. Statek s mrtvým i živým

Rodiče pana Malkovského - Antonín a Růžena Malkovští v důchodu, 60. léta.

inventářem převzalo družstvo Rudník. Obytná budova přešla na obec s tím, že budou rodiče v podnájmu do té doby, až se převede celý příděl na stát a udělá se dorovnání majetku. ...

Po velikonocích se z obce (Dolní Dvůr) z hospody a řeznictví odstěhoval pan Skalský do Čisté v Krkonoších. Začal prodávat v řeznictví v Černém Dole, které převzal po Bretovi. ...

V Čisté u rodičů zbouřali stodolu, co byla k hospodářství. Jeden z místních funkcionářů národního výboru materiál použil na stavbu doma. Také zahradu jim očesali. Dům i zahrada prý patří obci, protože to otec platil z vázaného vkladu, a žádné peníze tedy nedostane. Chce-li dům a zahradu od obce koupit, výbor mu to prodá za hotové. Tak to otec koupil ještě jednou.

DOPLNĚK MÝCH PAMĚTÍ (z r. 2012)

Další vzpomínky na kolektivizaci

Vracím se do této doby kolektivizace zemědělství, protože to byly nejhorší roky pro mého otce a celou naši rodinu. Vycházím částečně ze vzpomínek na roky 1949 – 1953 podle písemných vzpomínek mého otce.

Začalo to schůzemi, kde se projednávaly přihlášky do družstva a svod dobytka do společné stáje. Kdo to neudělal, byl prohlašován za kulaka a zrádce všeho pracujícího lidu.

Přihlášku ve vesnici nepodepsali 4 rolníci. Otec byl mezi nimi. A to byl začátek různých šikan. Přicházela různá nařízení z okresu a pokyny z MNV, které ztěžovaly hospodaření. Proti se postavili i někteří sousedi, kteří v roce 1945 přebírali usedlosti. Do roku 1948 jsme byli všichni jako jedna velká rodina a pomáhali jsme si navzájem ve všem jak v práci, tak v soukromém životě. V roce 1949 se vše změnilo. Nastala nevěřivost i mezi nejlepšími přáteli kvůli zakládání družstva. Proti otcovi, že nechtěl jít do kolchozu, byl i jeho jeden příbuzný.

Nastaly kruté a zlé časy v 50. letech. Někde v republice byli rolníci, kteří nepřáli kolektivizaci, vyháněni z gruntů a jako kulaci a nepřátelé lidu zavíráni do táborů. Také byly politické procesy a soudy (dr. Horáková a další).

K nám byly na MNV určeny osoby na soupis domácího zvířectva. Sepisovaly se krávy, telata, jalovice, prasata, selata, kozy, slepice a koně. Kontrolovalo se také, jestli nemáme něco nepřihlášeného, na černo. Kontroly chodily každou chvíli, kolik se nadojilo, a odebíraly se vzorky na zkoušku tučnosti. Byly zabaveny odstředivky, abychom neměli pokušení sbírat smetanu a tlouci máslo. Byly předepsané dodávky mléka, obilí: žito a pšenice, krmného ovsa a ječmene. Odvádělo se podle zemědělské výměry také maso hovězí, telecí, vepřové a dále seno a sláma. Předepsána byla také dodávka lnu a semínka.

Kontroly (zem. komise pověřená okresem) kvůli dodávkám zem. produktů sčítaly všechno. Ale stejně se toho vzalo kus, v noci se to luplo a zavařilo se

to do kameňáku a bylo. Dodávky byly příliš vysoké, likvidační. Musela se splnit dodávka, bylo jim jedno, jestli rodině něco zbylo nebo ne. Taky chtěli sebrat pozemky a dát náhradou na nějakých koncích. Po odebrání dodávek dali poukaz na setí, a to se zaplatil trojnásobek. Osít se muselo, musela se podat na okrese žádost o osivo, oni to přidělili...

Když nastaly žně, obilí určené na dodávku vymlátily Lidové milice a hned odvezly do Vrchlabí do hospodářského družstva. Nám toho moc ze sklizně nezbylo na setí a na mletí ve mlýně a na krmení dobytka. Mlátit jsme sami nemohli, protože nám družstvo zabavilo mlátičku a vázací lis na slámu. Měla velký výkon (32 coulů – velikost otvoru, kterým se házely celé snopy). Nám na vymláčení po vlastní sklizni zapůjčilo jinou mlátičku. Ta měla jen 24 coulů a ještě za úplatu. Tak jsme mohli domlátit úrodu a po odevzdání dodávek zbytek složit ve stodole. To se opakovalo každý rok.

Co se týká mých sourozenců, byli na tom stejně jako já. Mně přerušili zemědělskou školu a přitom jsem měl jen pár měsíců do skončení docházky. Předtím bylo přemlouvání, aby otec vstoupil do družstva, že bude vše v pořádku. Na nic jsem nečekal a vzal své věci a odešel ze školy domů. Rodičům jsem oznámil, že mě ze školy jako syna kulaka vyhodili, což přijali rozmrzele.

Sestra p. Malkovského Alena, jeho maminka a sestry Jarča a Anežka.

JOSEF MALKOVSKÝ - MÉ PAMĚTI

Předválečná Čistá. Pozdější usedlost Malkovských je zhruba uprostřed nahoře.

Něco podobného se stalo mé sestře Aleně. Když ukončila školní docházku na základní škole, nemohla jít dál studovat ani do učení. Prý že je dcera rodičů, kteří jsou kulaci a proti socialistickému zřízení. Proto bude doma v zemědělství, což se také stalo. Přes léto pracovala na hospodářství a přes zimu jí úřad práce povolil brigádu do fabriky Rico ve Vrchlabí, kde se vyráběly obvazy a jiné hygienické potřeby. Totéž potkalo mou nejmladší sestru. Od roku musela dělat doma u rodičů v zemědělství. Žádné vzdělání a učení pro kulakovy děti! Sestry doma pomáhaly až do roku 1957, kdy otcovo hospodářství převzal stát.

Trampoty soukromého rolníka Antonína Malkovského

Můj otec Antonín Malkovský se rozhodl i za velmi těžkých podmínek hospodařit samostatně, přestože musel překonávat řadu těžkostí, které se mu stavěly v cestu. V jeho záznamech některé z nich jsou zaznamenány.

Na poukaz od ONV ve Vrchlabí dostal přiděl senu, které si vyzvedl v hospodářském družstvu ve Vrchlabí. Dělníci družstva mu však navážili o 3 centy víc. Zaplatil ho a ohlásil to na MNV. JZD to však považovalo za krádež. Byl donucen za asistence Bezpečnosti seno, které zatím bylo uloženo na půdě, vydat. Byl potom stíhán soudem pro krádež. Přestože seno od družstva vykoupil, byl odsouzen na jeden měsíc do vězení.

Další drobné potíže a neshody s funkcionáři JZD a MNV následovaly.

Nejhorší snad bylo, že na držené 22 hektary polností a luk hospodářství čp. 57 a jeho majiteli naplánovali značné množství kusů dobytka, 20 dojnic, více prasat a slepic, aby mohl plnit kontingent. Když tak udělal (5 kusů koupil a 3 vychoval), byl problém s krmením. Jezdil nakupovat seno až na Pardubicko, na pasekách stařinu, musel se zadlužit, ale všechno marné. Krmení bylo málo, dobytek byl podvyživen, a tak o 8 kusů přišel a též o 1 koně ze dvou, které za 12.000 koupil. Ke všemu dostal ještě 5.000 Kčs pokuty za neplnění dodávek mléka.

Koncem roku 1957 se hospodaření dál ukázalo jako neudržitelné a na jaře hospodářství převzal stát, který je předal MNV a JZD Rudník. Během 3 hodin nový majitel všechno odvezl: dobytek, koně, prasata, slepice a husy. Z mrtvého inventáře vše, co potřebovali, ostatní do šrotu.

Dne 22. března 1958 bylo otcovo hospodářství rozděleno za přítomnosti zástupce ONV, tajemníka MNV a předsedy JZD Rudník. JZD Rudník převzalo živý a mrtvý inventář a zásoby, to je za pár koní 800 Kčs, za 6 dojnic 5.897 Kčs, 4 jalovice za 1.674 Kčs, prasata za 729 Kčs. Za živý inventář tedy dalo celkem 9.100 Kčs. Zásoby za 1.327 Kčs. Mrtvý inventář nebyl vůbec započítán a JZD za něj nedalo ani korunu. Rodiče zaplatili za živý inventář 61.000 Kčs, družstvo je okradlo o 51.900 Kčs.

Za mrtvý inventář rodiče platili 36.000 Kčs, JZD nic. Obohatilo se celkem na úkor rodičů o 87.900 Kčs. MNV Čistá v Krk. získal hospodářské budovy za 1.834 Kčs, ovocné stromy v počtu 25 kusů v ceně 531 Kčs a investice za 1.200 Kčs, majetek za 3.565 Kčs. Rodiče za to zaplatili 24.100 Kčs. MNV tak získal majetek o 20.535 Kčs laciněji.

Dnem 22. březnem 1958 však všechny potíže neskončily. Otec chtěl obytný dům, který byl součástí usedlosti, odkoupit od MNV. Ale obec ho zpočátku nechtěla prodat a chtěla ho dát do nájmu. Teprve 18. listopadu 1980 dům obec prodala za dvojnásobek toho, co přebíral od rodičů, za částku 2.229,70 Kčs.

Rodiče plných 12 let vydrželi pracovat na svém. Skončila nevraživost a ponižování před úřady a soudy, vyhrožování kriminálem a život v hrubých podmínkách. Nikdo v nich nezlomil touhu po samostatném hospodaření. Ještě na závěr došlo rodičům od ONV ve Vrchlabí vyrozumění, že za užívání výměry 16 ha 06 a 70 m² je za 12 let užívací poplatek 26.246,50 Kčs. Tento nedoplatek otec vyrovnal.

Pan Malkovský v r. 2015.

Těžkou dobu společně s rodiči prožívaly obě mé sestry Alena a Věra, které jim byly pevnou oporou až do konce hospodaření. V roce 1956 šla matka do důchodu. Byl jí přiznán starobní důchod ve výši 30 Kčs. To dostala za 60 let dřiny u velkostatkářů v zemědělství, kteří za ni neplatili pojištění. V roce 1960 ji následoval do důchodu otec, který pobíral měsíčně kolem 500 Kčs. (Otec zemřel r. 1969, matka r. 1979.)

Pokračování příště

STAŇTE SE SOUČÁSTÍ DNA KRKONOŠ

Paměť Krkonoš spustila nový projekt DNA Krkonoš, který zkoumá osídlování Krkonoš. Přestože hlavní náplní neziskovky Paměť Krkonoš je shromažďovat, zpracovávat a uchovávat historické materiály o Krkonoších, věnuje se i lidem, kteří tu žijí teď. My všichni totiž pokračujeme v příběhu Krkonoš, který tu rozepsali naši předchůdci. Odkud ale pocházíme? Jakou mají současné Krkonoše DNA?

Krkonoše jsou náš domov. Málokdo z nás ale má předky, kteří zde žili po generace. V důsledku dějinných událostí se před více než sedmdesáti lety místní obyvatelé téměř kompletně vyměnili. Takže ať chcete, nebo nechcete, většina z nás jsme „naplaveniny“. Kdy se z člověka „naplaveniny“ stává „místňák“? Proč se tu řada lidí jen na chvíli ohřeje a zmizí? Rozhodli jsme se složit mozaiku našich příběhů, která nám může ukázat, jak jsme pestří a proč je tak těžké tu hloub zakotvit a jak to případně změnit.

Krkonoše jsou skvělé turistické místo, ale pokud nebudou zároveň domovem lidí, kteří této krajině dávají hlubší smysl, začnou být pouze vyprázdněnou výletní destinací. My jsme ti lidé.

Zajímá nás, jak jste se ocitli v Krkonoších: zda tu prostě žila už vaše prapraprababička, nebo jste naopak dorazili sami teprve nedávno, nebo jste se tu už narodili, přistěhovali jste se spolu s rodiči, nebo oni se svými rodiči, nebo ...? Není od věci také zjistit, jestli to bylo kvůli nádherné přírodě a horám, práci, lásce... Nejdále se v pátrání můžeme dostat k roku 1945.

Výzkum DNA Krkonoš probíhá na základě statistických metod, veškeré údaje jsou chráněny a zpracovány anonymně. Staňte se tedy i vy součástí výzkumu DNA Krkonoš, stačí vyplnit dotazník na www.dnakrkonos.cz, popřípadě se zastavit v sídle neziskové

organizace Paměť Krkonoš (Třída Josefa II., čp. 83, Horní Maršov), kde vám s jeho vyplněním pomůžeme. Kromě vyplnění formuláře se základními daty máte možnost rozepsat váš příběh či připojit fotografii. Vyplnění dotazníku vám zpřijemní animovaný film, ve kterém vyprávíme čtyři příběhy krkonošských novousedlíků. DNA Krkonoš zkoumáme v prostoru celých hor, tzn. i na polské straně, a to i díky grantu od Evropské unie pro česko-polskou spolupráci v projektu Zachraňme paměť Krkonoš!. Rozhodně se jedná o unikátní prvovýzkum a těšíme se na jeho výsledky!

*Za Paměť Krkonoš
Eva Hrubá a Klára Stejskalová*

POHÁDKOVÉ KRKONOŠE

Destinační společnost Krkonoše - svazek měst a obcí svůj Projekt Pohádkové Krkonoše, zacílený na rodiny s dětmi, uvedla v nové podobě v roce 2021.

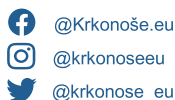
Pohádkové Krkonoše jsou kompletní nabídkou pro nejmenší, větší i největší děti s návody, jak se bavit, jak si hrát a poznávat. Hlavní aktivitou je razítkovací hra, motivačně shrnutá v malované brožurce. Ta obsahuje 30 tipů na výlety, na kterých děti získají razítko. Za 3, 5 a 10 razítek jim náleží odměna.

Projekt v rozsahu celých Krkonoš je možné realizovat díky partnerům v území, kteří se starají o kontaktní razítkovací místa a ceny pro děti. Hru přijali za svou a ochotně „otevírají dveře“ dětským i dospělým návštěvníkům.

Letos se Pohádkové Krkonoše otevírají od 1. května do konce října 2022.

Stačí si v některém ze spolupracujících krkonošských turistických informačních center nebo na jednom z razítkovacích míst zakoupit brožurku „Pohádkové Krkonoše – Razítkovací hra“ a vypravit se do 30 v brožurce uvedených míst, kde děti získají speciální razítka, která otisknou do brožurky. Za 3 razítka jim budou věnovány krkonošské omalovánky nebo pexeso, za 5 razítek perličková ozdoba od firmy Rautis, za 10 razítek ZDRAVÁ LAHEV – parťák na další dobrodružství. Pokud nestihnete nasbírat dostatečný počet razítek pro vytouženou odměnu, nevadí. Brožurku si uschovejte a pokračujte ve sbírání další rok.

Sledujte stránky www.pohadkove.krkonose.eu a Facebook Krkonose.eu, kde zjistíte více o soutěžích, podrobná pravidla razítkovací hry nebo informace o razítkovacích místech.

*Dáša Palátková
Krkonoše – svazek měst a obcí
oblastní destinační společnost*

JARNÍ NOVINKY V KRKONOŠÍCH

NAŠE KRKONOŠE PODCAST

Pustíte si Krkonoše do ucha! Připomeňte si jejich přírodní, historické i kulturní dědictví prostřednictvím zajímavých hostů, kteří by za naše hory dýchali. Nepochybně je plno úžasných témat, o kterých jste prozatím neslyšeli, míst, kde jste ještě nebyli, ač je máte za humny, osobností, které neznáte, i když chodí mezi vámi. Sledujte a poslouchejte Naše Krkonoše Podcast.

Za podcasty Naše Krkonoše stojí Destinační společnost pro turistickou oblast Krkonoše: Krkonoše – svazek měst a obcí. Průvodkyní všemi 12 díly, které prozatím plánujeme natočit, bude slovenská moderátorka Mária Matková (@matkovamay).

První díl podcastu věnujeme pozornost historikovi Krkonošského muzea, Jiřímu Loudovi. Společně s ním odhalíme historii osídlování v Krkonoších i jeho vášně k historickému šermu. Ve druhém díle nám o životě v horách bude vyprávět Radka Mlejnková, která spolu s manželem již 16 let hospodaří a farmaří na Děčínské boudě.

Dále k vám promluví například vědec, řemeslník, starosta, fotograf či umělec. Zajímaví a jedineční lidé, kteří v Krkonoších žijí, tvoří a pracují stejně jako vy.

Podcasty najdete pod názvem Naše Krkonoše Podcast v aplikaci Spotify nebo na YouTube ve formě videa z celého rozhovoru.

www.krkonoše.eu/novinka-nase-krkonoše-podcast

MUZEUM LYŽOVÁNÍ ALEŠE SUKA V DOLNÍ BRANNÉ

Ve více než čtvrt tisíciletí staré roubence vzniklo zajímavé muzeum s muzejní kavárnou. Expozice muzea je věnována celoživotní sbírce skijáckých, sánkařských a bruslařských artefaktů, které s láskou a zájmem pečlivě shromáždil a opečovával kantor a trenér lyžařů, místní občan - **Aleš Suk**.

Muzeum umožňuje náhled do vývoje zimních sportů a turistiky, představuje výrobky místních řemeslníků (kolářů, kovářů, ševců, sedlářů), jež překvapí unikátním a kouzelným provedením, a připomíná podmínky, ve kterých se zrodila mimořádná sportovní vítězství ve světových pohárech, na mistrovstvích světa a zimních olympijských hrách.

Muzeum je otevřeno v sobotu, a to v čase 9:00 - 11:00 a 13:00 - 17:00.

V dalších dnech a časech po domluvě na tel. 739 452 760, 606 513 155 (nejlépe SMS).

www.muzeumlyzovani.cz

VRCHLABÍ MÁ SVŮJ POESIOMAT

Poesiomat je nejnovějším projektem spolku Piána na ulici, který od roku 2013 rozmísťuje piana a šachové stolky po ulicích českých měst. Jukeboxy s básněmi jsou naplněné zvukovou, hlasovou a pamětovou stopou v krajině. Od března má svůj Poesiomat i vrchlabské náměstí Míru.

Co si pod pojmem poesiomat představíte? Ze železné trubky velikosti vyššího člověka je vyvedena klika, kterou si kolemjdoucí vyrobí elektřinu. Pak si zmáčknutím tlačítka zvolí jednu ze zvukových stop. Kromě četby či hudby zahlaholí pták, projede auto, zakřičí dítě. V nabídce zvukových stop je např. hovor z filmu „Hoří, má panenko“, zurkot vody Labského vodopádu, tóny ze Čtvera ročních období od Antonia Vivaldiho, výňatek z knihy Marie Kubátové „Jak Trautenberg lovil v Krakonošově revíru“, recept na krkonošské kyselo Miloše Gerstnera a řada dalších záznamů, včetně medailových olympijských jízd rodaček Karolíny Erbanové a Evy Samkové. V těsné blízkosti Poesiomatu je ve velkoplošné zasklené vitrině uveden celý playlist.

www.mestovrchlabi.cz

*Dáša Palátková a Alena Cejnarová
DMO Krkonoše – svazek měst a obcí*

Letní Kino

LETNÍ KINO BUDE!

Srdečně Vás, milí občané, zvou do letního kina, které se bude konat 20. srpna 2022 v Čisté na fotbalovém hřišti. O filmu sice v době vyjití tohoto Zpravodaje ještě není rozhodnuto, ale již teď se můžete těšit na promítání pod širou oblohou.

Josef Pánek, starosta

PROSBA O ZÁPŮJČKU OBRAZŮ VLADIMÍRA VÍTA

Na Den městyse pořádáme mimo jiné také výstavu obrazů pana Vladimíra Víta. Výstava bude umístěna v budově muzea a setrvá zde po dobu jednoho měsíce.

Pro její zpestření bychom velice rádi uvítali i ty obrázky, které pan Vít rozdál mnoha lidem v našem městyse. Pokud tedy nějaký takový obraz vlastníte a můžete nám jej zapůjčit, kontaktujte prosím naši Ivu Augustinovou v infocentru v Černém Dole – osobně, telefonicky (499 429 618) či mailem (infocentrum@cernydul.cz).

Děkujeme, přípravný tým.

ÚŘAD MĚSTYSE ČERNÝ DŮL

adresa: 543 44 Černý Důl č.p. 48
telefon: 499 435 164, 499 435 276
e-mail: uradmestyse@cernydul.cz
IČ/DIČ: 00277720 / CZ00277720

v budově úřadu městyse sídlí také:

Turistické informační centrum
Muzeum podzemí Krkonoš
Klub duchodců Černý Důl
Knihovna městyse

ZPRAVODAJ VYDÁN 07/2021

ZDARMA

DEN MĚSTYSE 2022

ČERNÝ DŮL • 21. KVĚTNA 2022 • PARKOVIŠTĚ U SKIAREÁLU

HLAVNÍ PROGRAM SLAVNOSTI:

- 10.00 – 10.15 - Zahájení Dne městyse starostou obce
- 10.15 – 11.00 - Vystoupení žáků ZŠ Černý Důl
- 11.00 – 12.30 - **VOSA JEDE** – dětský pořad plný písniček, her a soutěží
- 12.30 – 13.00 - **SULTÁNKY** – orientální tanečnice zase v Černém Dole
- 13.30 – 14.00 - Ukázka práce hasičského záchranného sboru z naší obce, prohlídka jejich techniky
- 14.00 – 15.30 - Muzika k tanci i poslechu pro všechny generace
- 15.45 – 17.30 - **ČERNODOLSKÝ ŠTĚK** – tradiční místní kapela, která nesmí chybět
- 18.00 – 19.30 - **BENJAMING'S CLAN** – po dvouletém půstu zase u nás
- 20.00 – 22.00 - **VAŤÁK** – také tradiční kapela, kterou jsme si ale užívali spíš ve vánočním stanu. Teď to můžou rozbalit venku.
- 22.15 – 24.00 - **BUBNY PRAHA** – i tuto kapelu dobře známe. Někteří tu vyrostli, někteří sem pravidelně jezdí.

Dlouho jsme tu ale nepřivítali žádnou kapelu, a tak jsme letos dali přednost těm, které dobře znáte a které se vám vždy líbily.

Samozřejmě na Dni městyse najdete i další známá pobavení. Bude tu stan s drobnými prodejci, dětskými dílničkami a nově s Kulíškovou hernou, kde se bude líbit i tatínkům a dědečkům, kteří si hráli s Merkurem. Budete si moci trochu zasportovat na hřišti, občerstvit se u mnoha stánků a popovídat si se sousedy.

Po dlouhé době to snad bude akce bez omezení, tak přijďte všichni, ať si to společně užijeme. Celý den nás zase bude doprovázet Lucka Klementová z Hitrádia Černá Hora a po obci vás bude vozit vláček. Zkrátka nebude chybět nic z toho, na co jste zvyklí.

ČERNODOLSKÝ KOSTEL NESPÍ!

Přijměte prosím srdečné pozvání do kostela sv. Michala Archanděla v Černém Dole na tyto dvě nejbližší akce:

21. 5. ve 13:00 Mše svatá

10. 6. Noc kostelů

Lenka T. Ficová, kostelnice

Pozn. red.: Nedávno byl zřízen transparentní účet přímo pro kostel v Černém Dole. Pokud máte, vážení občané, zájem přispět na tuto naši krásnou památku a napomoci jeho opravám, zde máte možnost:

3044003100300 - ČSOB

Černodolský zpravodaj pololetně vydává ve své režii Městys Černý Důl v nákladu 450 výtisků. Zpravodaj je poskytován zdarma. Zpravodaj je až do vydání nákladu k dispozici v Informačním centru Černý Důl a také veřejně dostupný na www.cernydul.cz. Odpovědný redaktor Černodolského zpravodaje: Josef Pánek, starosta. Podněty a připomínky předkládejte na uvedený e-mail. Nevyžádané rukopisy a dodané podklady se automaticky nevracují. Všechna práva vyhrazena. Distribuci zajišťuje: Česká pošta, s.p. • Graf. zpracování: Dalibor Dostál • Tisk: Tiskárna Kopretina, Hostinné
Kontakty zpravodaje: e-mail: starosta@cernydul.cz • info tel.: +420 724 180 080

ČERNODOLSKÝ ZPRAVODAJ JE POVOLEN MINISTERSTVEM KULTURY ČR POD ČÍSLEM MK ČR E 17529

VŠECHNA PRÁVA K DÍLU VYHRAZENÁ!

